

PROGRAMA DE FINANCES PÚBLIQUES

Curs 2009/10

Llicenciatura en Dret

Grup: 61

Professora: Paula Veciana Botet paula.veciana@uab.cat

Departament d'Economia Aplicada

DESCRIPCIÓ

El curs constitueix una introducció estàndard a l'Economia Pública, és a dir, a la anàlisi econòmic del Sector Públic, amb èmfasi en les qüestions lligades als ingressos dels comptes públics. L'objectiu és proporcionar un conjunt d'instruments amb els quals realitzar una aproximació rigorosa a les qüestions relacionades amb l'avaluació i el disseny de la política pública.

1. INTRODUCCIÓ

El sector públic com agent econòmic. La naturalesa dels efectes econòmics de les polítiques públiques: assignació, distribució i estabilització. Anàlisi positiu, anàlisi normatiu i judicis de valor. Alguns criteris per a l'avaluació de les polítiques públiques: eficiència econòmica, equitat, paternalisme i llibertat individual.

2. EL SECTOR PÚBLIC I EL PRESSUPOST PÚBLIC

Agents i activitats del sector públic. Índex de dimensió del sector públic. Els comptes de les Administracions Públiques. El pressupost del sector públic. Concepte i procés pressupostari. Contingut del pressupost. Indicadors de política pressupostària.

3. EFICIÈNCIA I FALLADES DE MERCAT

Eficiència econòmica: l'òptim de Pareto. Eficiència en la producció, eficiència en el consum, eficiència global. Les fallades de mercat com a justificació de la intervenció pública.

4. EQUITAT I ELECCIÓ COL·LECTIVA

Equitat i redistribució. Justícia social i l'Estat. Disjuntiva eficiència i distribució. Regles d'elecció col·lectives.

5. INTRODUCCIÓ A LA TEORIA DE LA IMPOSICIÓ

La restricció pressupostària del sector públic. Classes d'ingressos públics. Definició i elements de l'impost. Tipus d'impostos. Principis impositius: eficiència econòmica, justícia fiscal, senzillesa administrativa, flexibilitat. Progressivitat, proporcionalitat i regressivitat. Mesures de progressivitat.

6. INCIDÈNCIA IMPOSITIVA I IMPOSICIÓ ÒPTIMA

Incidència dels impostos en els mercats competitius. Incidència dels impostos sense competència perfecta. Impostos equivalents. Impostos sobre mercaderies. Efectes dels impostos suportats pels productors. Impostos sobre l'estalvi. Impostos sobre la renda procedent del treball. Mesura de la influència dels impostos en la oferta de treball.

7. IMPOST SOBRE LA RENTA

Determinació del concepte fiscal de renda. Algunes qüestions conceptuals. Exclusions, deduccions de la base i deduccions de la quota. Impostos i inflació. La progressivitat de l'impost. L'elecció de la unitat contribuent. La inflació i l'impost sobre la renda.

8. IMPOST DE SOCIETATS

Arguments a favor i en contra de l'impost sobre la renda de les societats. El benefici societari com a base imposable. Incidència i excés de gravamen de l'impost de societats. Impost de societats i política financera de l'empresa. La reforma de l'impost de societats i la seva integració amb l'impost personal. L'impost de societats a Espanya.

9. IMPOST SOBRE EL CONSUM

Els impostos sobre les vendes. Impostos monofàsics i multifàsics. Els impostos sobre consums específics. L'impost sobre el valor afegit. Definició, característiques i modalitats de l'impost sobre el valor afegit. La modalitat tipus consum i la seva aplicació en base al mètode del crèdit. L'impost sobre la despesa personal. L'impost sobre la despesa i l'impost sobre la renda. La imposició sobre el consum a Espanya.

10. IMPOST SOBRE LA RIQUESA

Arguments a favor i en contra de gravar la riquesa. Una classificació dels impostos sobre la riquesa. L'impost sobre el patrimoni net. Els impostos sobre la propietat. Diferents visions de la incidència d'un sistema d'impostos sobre la propietat: impost sobre els beneficis o impost selectiu sobre el consum. Els impostos sobre successions i donacions. L'impost sobre transmissions patrimonials. La imposició sobre la riquesa a Espanya.

11. IMPOSTOS MEDIAMBIENTALS

Tipus d'externalitats mediambientals. Consideracions respecte a l'assignació intergeneracional dels drets de propietat dels recursos. Gestió de recursos naturals. Opcions tecnològiques. Límits a la solució impositiva.

12. FINANÇAMENT MITJANÇANT DEUTE PÚBLIC

L'emissió de deute com a mètode de finançament del sector públic. La incidència diferencial del deute públic enfront dels impostos. La translació de la càrrega del deute a les generacions futures: les posicions keynesiana, de Buchanan i de Fang. Les transferències voluntàries intergeneracionals i el "teorema ricardià de l'equivalència". Deute públic, càrrega per a les generacions futures i neutralitat.

13. HISENDA PÚBLICA EN UN SISTEMA FEDERAL

Arguments a favor i en contra d'un sistema descentralitzat de govern. Descentralització, eficiència, equitat i estabilització. Formació de comunitats i mida òptim de les jurisdiccions fiscals. El model de Tiebout i la "votació amb els peus". El finançament dels nivells descentralitzats de govern. Finançament subcentral mitjançant impostos, transferències i deute. Els diferents tipus de subvencions intergovernamentals i els seus efectes. La descentralització fiscal a Espanya.

14. HISENDA PÚBLICA INTERNACIONAL

La Hisenda Pública en un context internacional. Distorsions econòmiques internacionals d'origen fiscal. Mobilitat de les bases impositives i "externalitats fiscals". Impostos directes i els principis de font i residència. Impostos indirectes i els principis d'origen i

destí. Fiscalitat nacional i competitivitat internacional. La coordinació fiscal i la competència fiscal. L'harmonització fiscal directa i indirecta a Europa.

MANUALS DE REFERÈNCIA PER AL CONJUNT DELS TEMES:

ALBI, E., GONZALEZ-PARAMO, J.M. e I. ZUBIRI, *Economía Pública*, Vols. I y II, (2ª ed.), Ariel, Barcelona, 2008. [El segon volum tracta sobre la teoria de la imposició]

STIGLITZ, J.E., *La Economía del Sector Público*, (3ª ed.), A. Bosch, Barcelona, 2000.

ALTRA BIBLIOGRAFIA:

CASAHUGA, A. (1985). Fundamentos Normativos de la Acción y la Organización Social. Ariel, Barcelona.

GARCÍA, A. y SALINAS, J. (1994). Manual de Hacienda Pública General y de España. Tecnos, Madrid.

BOADWAY, R.W. y D.E. WILDASIN, *Economía del Sector Público*, Instituto de Estudios Fiscales, Madrid, 1986.

LOPEZ LOPEZ, M.T. y A. UTRILLA DE LA HOZ, *Introducción al Sector Público Español*, 2ª ed., Cívitas, Madrid, 1994.

MUSGRAVE, R.A. y P.B. MUSGRAVE, *Hacienda Pública Teórica y Aplicada*, (5ª ed.) McGraw-Hill, Madrid, 1991.

ROSEN, H.S., *Hacienda Pública*, (5ª ed.) McGraw-Hill, Madrid, 2001.

AVALUACIÓ

L'avaluació de la assignatura s'efectuarà mitjançant la realització d'un examen final (60% de la nota) i una presentació a classe (40% de la nota).

L'examen final es realitzarà en dues convocatòries (juny i setembre). Hi ha la possibilitat de realitzar un treball que substitueixi l'examen. En el cas de desitjar fer el treball, caldrà comunicar el tema escollit abans del 13 de març. El treball tractarà preferentment sobre un tema relacionat amb la fiscalitat. Aquest examen o treball representarà un 60% de la nota final de l'alumne.

El 40% restant de la puntuació s'avaluarà amb una presentació individual o en grups de 2 que es realitzarà a classe. També caldrà comunicar el tema de la presentació prèviament. La presentació tractarà preferentment sobre un programa de despesa pública.